TAŞOVA
tasova.gen.tr GAZETESİ

BALLIDERELİ ÖĞRENCİLER

Yazan: Cengiz Önder - 25 Kasım 2010

Taşova ile Ballıdere arası yaklaşık on beş kilometredir. Her gün on-on beş öğrenci bu yolda küçük minibüslerle sabah okula gider akşam dönerler.. Ben de onlar gibi aynı aşamadan geçtim. Okumak için ne gibi güçlükle karşılaştıklarını, ne gibi hayalleri olduğunu bilirim. Ama, güleç yüzleriyle, cıvıl cıvıl halleriyle, gençlik ve güzellikleriyle sanki hiç dertleri yokmuş gibi gözükürler. Aslında, yakından incelediğinizde; okumak için gerekli birçok koşuldan mahrum olduklarını yüreğiniz acıyarak görürsünüz.

Her şeyden önce sabahın yedisinde, soğukta, sıcakta on beş kilometre bir minibüste sıkışık halde ilçeye gitmek kolay değildir.

Akşam saat on altıda okuldan çıktıktan sonra, bazen on yediye – on yedi buçuğa kadar soğukta, sıcakta garajda minibüs beklemek… Hava iyice karardıktan sonra eve gelmek. Ders çalışacak yer ve zaman bulamamak ne kadar zordur bilirim. Hele, bunlar içerisinde dar gelirliler varsa; kitap, defter, yemek parası bulmak, sınavlara hazırlanmak daha da önemli bir sorundur.

Geçenlerde bir gün akşam minibüsü ile Ballıdere'ye gelecektim. Minibüsün içi öğrenci doluydu. Minibüsün hareket etmesine yaklaşık bir saat vardı… Gençler, birbirlerine takılıyor, kimi neşeli, kimi düşünceli, kimi hüzünlü vaktin geçmesini bekliyorlardı… Hava soğuktu, dışarıda dolaşmaktansa minibüsün içerisinde oturmak daha iyiydi. Gençlerin, birbirlerine takılmalarına, konuşmalara, davranışlarına baktım… İçten, temiz, doğal duygularla gülüyor, şakalaşıyorlardı birbirleriyle.

Bir zamanlar ben de onlar gibi gençtim. Çocukluğumu anımsadım. Onlarla konuşmak, onları okumaya, çalışmaya, yükselmeye, yönlendirmek hevesine kapılmıştım…

Kızlar ve erkek çocuklar şaka ile birbirlerine takılıyorlardı… "Yumuşak bir tavırla, gençler ben size bir soru soracağım. Bakalım bilecek misiniz? " Dedim. Öğrencilerin hepsi sustu, merakla bana baktılar…

Liseyi terk etmiş yakinen tanıdığım bir genç: " Nereden bilecekler, onlar bilemezler dedi.." Gülümsedim. " Sen de dinle dedim."

Sosyoloji dersinizden bir soru: " Toplumsal, hareketlilik nedir? " dedim. Merakla birbirlerine baktılar. Bilen yoktu. Öğrencilerin belki de çoğu sosyoloji dersi görmüyorlardı. Amacım: " Onlarla sohbet etmek, onlara bazı bilgiler vermek, biraz da onlarla tanışmaktı…" Gülümseyerek: " Bakın ben size anlatayım. " dedim.

Yıllar evvelsi, öğretmenliğim aklıma gelmişti. Sade, anlaşılır bir dille, içten bir duyguyla: " İnsanların bir yerden bir yere göç etmelerine veya statü değiştirmelerine toplumsal hareketlilik denir. Toplumsal hareketlilik ikiye ayrılır. " dedim.

Yatay hareketlilik,

Dikey hareketlilik,

Önce yatay hareketlilik nedir? Bunu bir örnekle açıklayalım. "Köyde çiftçilik yapan dar gelirli bir insan, İstanbul'a göçtü, seyyar satıcılık veya amelelik yapmaya başladı… Elbette ki bu şahsın kültüründe, yaşamında bazı değişiklikler olacaktır. Ama, yaşam kalitesi hiç değişmemiş, büyük olasılıkla da köydeki gibi ekonomik sıkıntı içerisinde yaşamaya devam edecektir. Böyle bir değişikliğin ne bireye ne de ülkeye bir yaran dokunmadığı gibi çoğunlukla zararlı da olur. İşte böyle bir hareketliliğe yatay hareketlilik denir. "

Dikey hareketlilik ise; yine aynı köyde çiftçilik yapan dar gelirli bir ailenin çocuğu okudu, liseyi, üniversiteyi bitirdi. Doktor, mühendis, öğretmen oldu. Veya iyi bir sanat, meslek sahibi oldu. Bu kişinin toplumsal statüsü ile birlikte geliri, sosyal çevresi, kültürü, düşünceleri, davranışları, yaşam biçimi de değişir. îşte bu şekildeki toplumsal hareketliliğe sosyoloji biliminde dikey hareketlilik denir. " dedim. Öğrenciler pür dikkat beni ilgiyle izliyorlardı. Devam ettim.

"Aman, gençler derslerinize iyi çalışın, öğretmenlerinizi iyi dinleyin. Kendinize, ailenize, kasabamıza, ülkemize, insanlığa yararlı insanlar olarak yetişin. " dedim. Anlatacaklarım bitmişti.

Bu sefer, Lise'yi terk etmiş olan delikanlı, masum ve hüzünlü bir tavırla: " Peki ben sana bir sual soracağım. " dedi. "Buyur, "dedim.

" Ben ilkokulda, ortaokulda çok başarılıydım. Öğretmenlerim bana zekisin derlerdi… Peki, ben, niçin lisede başarılı olamadım, daha fazla okuyamadım? " dedi. Gerçekten, bu genç; zeki, temiz yürekli bir insandı. Bu gencin; aile yapısını çok iyi biliyordum. Ayrıca, çocukluktan beri geçirdiği sıkıntıları, aşamaları da biliyordum: " Biliyorum: senin baban, amcaların, deden zeki, çalışkan, iyi insanlardı. Sen de zeki ve iyi bir insansın. Ama, okuyabilmen için, sana yol gösterecek, yardımcı olacak, rehber olacak büyüğün yoktu…" dedim. Gülümsedi. " Doğru bildin, bana yardım edecek kimsem yoktu…" dedi. Tüm gençler, susmuşlardı. Bu gence baktım. Öğrenimini yarıda bıraktığı için üzgün ve pişmanlık duyduğu her halinden belli oluyordu. Aynı hüznü, ezikliği ben de yüreğimde hissettim. Yaşamda en güzel erdemlerden birisinin, üzgün bir insanı teselli etmek, ona doğru yolu göstermek, yardımcı olmak olduğunu biliyordum. Durdum, düşündüm, kendimden emin bir şekilde: " Yine de vakit geç değil. İlçemizde meslek edinme kursları açılıyor. Onlara yazıl bir meslek sahibi olmaya çalış, iyi olur, gelecekte daha iyi koşullara sahip olursun. " dedim. Gülümsedi: " Haklısın, ben de bir meslek kursuna yazılmayı, iyi bir meslek sahibi olmayı düşünüyorum. Teşekkür ederim. " dedi.

Bilhassa, kız öğrencilere bakarak: "Sizlerin okumanızı iyi bir meslek sahibi olmanızı, en önemlisi iyi bir anne-baba olmanızı, daima yükselen, bireyler olmanızı dilerim. " dedim.

Kasabamızın çocuklarıyla, kısa bir süre de olsa yararlı sohbet etmenin huzurunu yüreğimde duydum. Gençlerin, bizlerin bilgi, deneyim ve öğütlerimize gereksinmelerinin olduğunu bir kez daha anladım. Biraz sonra minibüsümüz hareket etti.

Minibüsümüz, dolambaçlı yollardan kasabamıza gelirken, sağdan soldan farlarını yakmış araçlar geçiyordu. Çevrede bulunan köylerin lambaları yanmış, sessiz ve hepimiz aynı düşünce, hayal ve duygularla kasabamıza vardık. Araçtan inerken, "İyi akşamlar gençler. " dedim. Sanki uzun yıllardır onlarla birlikte yaşamışım gibi, hep birlikte candan bir sesle: "İyi akşamlar hocam…" deyişlerini hiç unutmayacağım.

Biliyor ve görüyorum ki, gençlerimiz çok iyi, temiz yürekli, zeki ve çalışkanlar… Onlara yol gösterecek, rehber olacak büyüklere, sosyal çevreye ihtiyaçları var…

Ülkemizin kalkınması, halkımızın mutluluğu gençlerimizin eğitimine, iyi bir meslek sahibi olmalarına, sanayide, ticarette, turizmde, tarımda her alanda gelişmemize bağlıdır. Çocuklarımızın, gençlerin daha sağlıklı koşullarda eğitim görmeleri, dikey hareketlilik içerisinde daima yükselmeleri

için her türlü olanağı hazırlamak, onlara yardımcı olmak devletimizin ve hepimizin temel görevi olduğu kanısındayım. Bu anlamlı anımı sizlerle paylaşmakla yararlı olduğumu sanıyorum

Yorum Ekle

Cengiz Önder

X